

MEDZINÁRODNÉ AKTIVITY – STRATEGICKÝ PRÍSTUP

Dokument popisujúci strategický prístup úradu EFSA k medzinárodným aktivitám

Vypracované v Ríme v Taliansku
29. januára 2009

Podpísaný:

Diána Bánátiová
Predsedníčka

Medzinárodné aktivity – strategický prístup

1. V roku 2006 správna rada úradu EFSA definovala ďalší rozvoj medzinárodných aktivít úradu EFSA ako jedno z kľúčových odporúčaní vyplývajúcich zo správy externého hodnotenia¹ vykonaného podľa článku 61 nariadenia² zakladajúceho
2. Strategický plán Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) na roky 2009 – 2013 prijatý správnu radou úradu EFSA 18. decembra 2008 identifikuje najdôležitejšie faktory zmien vrátane globalizácie, zvýšenej miery inovácie a záležitostí súvisiacich s trvalou udržateľnosťou a klimatickými, ako aj spoločenskými a politickými zmenami, ktoré môžu mať vplyv na budúcnosť práce úradu EFSA. S cieľom riešiť tieto problémy sa v strategickom pláne zdôrazňuje potreba rozšírenia medzinárodných vzťahov a spolupráce.
3. EÚ je najväčší vývozca a druhý najväčší dovozca potravín a nápojov na svete a významne prispieva k obchodovaniu s poľnohospodárskymi komoditami³. Globálne obchodovanie, nárast cestovania a migrácia sú faktory, ktoré potenciálne prispievajú k medzinárodnému rozšíreniu nových alebo opakovaně sa vyskytujúcich rizík (napr. BSE). Globálnu povahu rizík v potravinovom a krmivovom reťazci zdôrazňujú štatistické údaje rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá z roku 2007⁴, kedy bolo prijatých približne 7 300 oznámení týkajúcich sa potravín a krmív dovážaných do Spoločenstva. Globálne obchodovanie nepredstavuje len úlohy pre manažérov pre riadenie rizík, ale zdôrazňuje tiež potrebu spolupráce poradcov pre hodnotenie rizík na medzinárodnej úrovni.
4. Úrad EFSA musí plniť svoje poslanie a pomáhať manažérom pre riadenie rizík na európskej úrovni a v členských štátoch pri ochrane zdravia a zachovávaní dôvery v zásobovanie potravinami v Európe. S cieľom zabezpečiť podporu svojej hlavnej aktivity musí byť úrad EFSA plne zapojený do aktivít na medzinárodnej úrovni, byť oboznámený s globálnymi problémami bezpečnosti potravín, vedieť identifikovať vznikajúce riziká, zhromažďovať, porovnávať a vymieňať si informácie a údaje, byť informovaný o komunikácii iných úradov, budovať primeranú spoluprácu a súdržnosť s medzinárodnými organizáciami aj organizáciami tretích krajín.
5. Pri rozvoji prístupu úradu EFSA k medzinárodným aktivitám sa zohľadňuje právny a inštitucionálny kontext, v ktorom úrad spolupracuje. S cieľom plniť svoje celkové poslanie a úlohy stanovené v článkoch 22 a 23 zakladajúceho nariadenia a vykonávať svoje kľúčové aktivity, musí mať úrad EFSA prístup k čo najširším všeobecne dostupným vedeckým informáciám a údajom týkajúcim sa rizík a podieľať sa na rozvoji a používaní medzinárodne uznávaných metód hodnotenia rizík. V článku 23⁵ sa vyžaduje, aby úrad EFSA v prípade, keď to bude vyžadovať Spoločenstvo, poskytol vedeckú a technickú pomoc so zameraním na zlepšovanie spolupráce

¹ Odporúčania správnej rady úradu EFSA na základe hodnotenia aktivít úradu EFSA vykonaného podľa článku 61 nariadenia č. 178/2002

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín

³ Hlavnými obchodnými partnermi sú USA, európske krajiny nepatriace do EÚ, Rusko, Čína, Brazília, Argentína, Thajsko, India, Vietnam – zdroj údajov CIAA a trendy za rok 2006

⁴ Článok 50 ods. 3 nariadenia č. 178/2002, pozrite si stránku http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

⁵ Článok 23 ods. i – poskytnúť vedeckú a technickú pomoc, keď to bude vyžadovať Spoločenstvo, so zameraním na zlepšovanie spolupráce medzi Spoločenstvom, kandidátskymi krajinami, medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami v oblastiach svojho poslania

medzi Spoločenstvom, kandidátskymi krajinami, medzinárodnými organizáciami a tretími krajinami v oblastiach svojho poslania. V článku 33 ods. 1 a článku 33 ods. 2 sa vyžaduje, aby úrad EFSA spolupracoval s kandidátskymi krajinami, tretími krajinami alebo medzinárodnými orgánmi na vyhľadávaní, zhromažďovaní, porovnávaní, analýze a zhnutí relevantných vedeckých a technických údajov v oblastiach svojho poslania⁶. Hlavnou požiadavkou článku 49⁷ je, aby úrad EFSA spolupracoval s krajinami, ktoré uzavreli dohody s Európskym spoločenstvom, na základe ktorých prijali a uviedli do platnosti právne predpisy Spoločenstva (napr. krajiny EFTA/EEA).

6. Rámec spolupráce úradu EFSA s orgánmi tretích krajín alebo medzinárodnými orgánmi určujú aj ďalšie európske právne ustanovenia – napr. predvstupové programy, spoločné dohody medzi Európskym spoločenstvom a USA na budovanie spolupráce v oblasti vedeckých a technických záležitostí, dohody týkajúce sa vedeckej a technickej spolupráce atď.

7. V mnohých oblastiach týkajúcich sa bezpečnosti potravín a krmív, fytosanitárnych a sanitárnych oblastiach má Európska komisia inštitucionálnu aj právnu spôsobilosť reprezentovať Európske spoločenstvo na medzinárodných fórach. Táto právne a inštitucionálne definovaná zodpovednosť vytvára rámec podpory v oblasti vedeckých a technických záležitostí pre Komisiu pri jej práci v medzivládnych diskusiách, napr. v organizáciách OIE, IPPC, EPPO, OECD, WTO, WHO a FAO. Je dôležité, že Komisia, a tým aj európske pozície, majú výraznú vedeckú a technickú podporu, ktorá sa vyvinula v úplnej znalosti medzinárodných informácií, poznatkov, údajov a postupov v oblasti hodnotenia rizík.

8. Hodnotenia rizík, ďalšie hodnotenia, zhromažďovanie údajov a informácií a analýza, ktoré vykonávajú medzinárodné výbory a iné orgány a najmä úrady spolupracujúce pod záštitou organizácií FAO/WHO, OECD, OIE a IPPC, sa používajú ako medzinárodné referencie a hlavne podporujú štandardy používané v medzinárodnom obchode. Dôležité je, aby plne odrážali hodnotenie rizík, pretože sa týkajú Európy a existuje jasná požiadavka, aby sa Európa zapojila do týchto hodnotení a použitých metód hodnotenia rizík. V súlade so svojim mandátom a inštitucionálnym rámcom musí byť úrad EFSA schopný prispievať k medzinárodným aktivitám hodnotenia rizík, učiť sa z nich a plne sa zapojiť do medzinárodného vedeckého spoločenstva.

9. Úrad EFSA vytvoril stratégiu pre spoluprácu s členskými štátmi⁸ a správnej rade nedávno predstavil predbežnú analýzu. ⁹ Skúsenosti z tejto aktivity pomáhajú úradu EFSA a odrážajú sa na spolupráci na medzinárodnej úrovni.

10. Úrad EFSA ako rozvinutá organizácia aktuálne stanovuje svoju víziu a hlavné ciele s ohľadom na medzinárodné aktivity. Počas prvých šiestich rokov svojej činnosti nadviazal úrad EFSA blízke vzťahy ad hoc

⁶Článok 33 ods. 1. Úlohou úradu je vyhľadávať, zhromažďovať, porovnávať, analyzovať a zhnúť relevantné vedecké a technické údaje v oblastiach svojho poslania. Zahŕňa to najmä zhromažďovanie údajov týkajúcich sa: (a) spotreby potravín a vystavenia jednotlivcov rizikám súvisiacim so spotrebou potravín, (b) výskytu a rozšírenia biologických rizík, (c) kontaminantov v potravinách a krmive, (d) rezíduí..

Článok 33 ods. 2. Na účely odseku 1 by mal Úrad intenzívne spolupracovať so všetkými organizáciami spolupracujúcimi na poli zhromažďovania údajov vrátane organizácií z kandidátskych krajín, tretích krajín alebo medzinárodných orgánov.

⁷ Článok 49. Úlohou úradu je umožňovať účasť krajín, ktoré uzavreli dohody s Európskym spoločenstvom, na základe ktorých prijali a uviedli do platnosti právne predpisy Spoločenstva v oblasti, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie.

Na základe príslušných ustanovení zodpovedajúcich dohôd sa vytvoria postupy, ktoré špecifikujú najmä povahu, rozsah a spôsob, akými sa tieto krajiny zúčastňujú na práci Úradu, vrátane ustanovení týkajúcich sa účasti v sieťach prevádzkovaných úradom, zahrnutia do zoznamu kompetentných organizácií, ktorým Úrad môže zveriť niektoré úlohy, finančných príspevkov a zamestnancov.

⁸ Stratégia pre spoluprácu a vytváranie sietí medzi členskými štátmi EÚ a úradom EFSA, december 2006, webová stránka úradu EFSA, pozrite si stránku <http://www.efsa.europa.eu/en/keydocs/docs/msstrategy.pdf>

⁹http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/DocumentSet/mb181208_item8_doc6a_Interim_review.pdf?ssbinary=true Predbežné preskúmanie stratégie pre spoluprácu a vytváranie sietí medzi členskými štátmi EÚ a úradom EFSA

s organizáciami v tretích krajinách a na medzinárodnej úrovni, ktorých aktivity pokrývajú oblasti vzťahujúce sa na právomoci úradu EFSA, ako aj na rozvíjanie individuálnych kontaktov s významnými vedcami z celého sveta.

11. Cieľom tohto dokumentu je poskytnúť strategický prístup k medzinárodným aktivitám úradu EFSA a stanoviť ciele a priority pre konsolidáciu existujúcej práce a identifikáciu budúcich iniciatív.

Ciele úradu EFSA v rámci medzinárodných aktivít

12. S cieľom plniť svoje celkové poslanie hodnotenia rizík a komunikácie, pomáhať manažérom pre riadenie rizík v EÚ a zabezpečiť čo najrozsiahlejší vedecký základ pre opatrenia na ochranu zdravia a posilnenie dôvery v európsky systém potravín si úrad EFSA v rámci medzinárodných aktivít stanovil nasledujúce štyri ciele:

I Podporovať medzinárodné záväzky EÚ

13. Úrad EFSA podporuje medzinárodné programy a záväzky Komisie. Úrad EFSA spolu s Komisiou identifikoval a stanovil prioritu hlavných kódexových výborov, ktoré môžu vyžadovať podporu úradu EFSA¹⁰. Odborníci úradu EFSA sa zúčastňujú na práci Ad hoc medzivládnych pracovných skupín pre antimikrobiálnu rezistenciu a pre potraviny získané prostredníctvom biotechnológie, ako aj na pomoci v rámci výborov. Účasť úradu EFSA na práci výboru Codex Alimentarius umožňuje okrem pomoci Spoločenstvu predvídať vedecké aktivity medzinárodných orgánov na hodnotenie rizík v rámci organizácií WHO/FAO, pretože veľká časť ich iniciatív je podporovaná skupinami Codex.

14. Úrad EFSA pomáha Spoločenstvu aj zabezpečením podpory Komisie v diskusiách s organizáciami WTO, EPPO, IPPC, OIE, WHO, FAO a vzájomných diskusiách s tretími krajinami tým, že pre pozíciu Spoločenstva zabezpečuje vedecký základ, ktorého hlavným cieľom je pomáhať Spoločenstvu pri plnení medzinárodných záväzkov.

15. Spoločenstvo uskutočňuje niekoľko bilaterálnych a multilaterálnych aktivít, ktoré sú relevantné pre aktivity a zodpovednosť úradu EFSA, napr. iniciatívy pod záštitou Transatlantického ekonomického partnerstva a najmä v rámci dialógu hodnotenia rizík a všeobecného dialógu hodnotenia rizík, na ktorých sa úrad EFSA už podieľal.

16. Úrad EFSA pomáha Komisii s programami vedeckých školení v krajinách Mercosur a v Ázii s cieľom vybudovať lepšie pochopenie a kapacitu hodnotenia rizík a najmä pomôcť dovážajúcim krajinám pochopiť vedecký základ pre opatrenia na hodnotenie rizík úradu EFSA a dať im možnosť splniť tieto opatrenia. Na základe žiadosti Komisie napríklad úrad EFSA nedávno spolupracoval s ruskými odborníkmi na budovaní ich odbornej znalosti a pochopení vedeckého základu pre maximálne reziduálne hodnoty pesticidov v Európe.

17. Pri rozširovaní EÚ úrad EFSA spolupracuje s kandidátskymi a prístupujúcimi krajinami, aby podporil lepšie chápanie svojej činnosti, umožnil výmenu skúseností, vytváral mechanizmy na výmenu informácií a zapájal vnútroštátne orgány do nácvikov koordinácie počas krízy. Úrad EFSA je v spolupráci s Komisiou zapojený do európskej susedskej schémy a momentálne spolupracuje s Chorvátskom, Tureckom, Bývalou juhoslovenskou republikou Macedónsko a piatimi potenciálnymi kandidátskymi krajinami západného Balkánu (Srbsko, Albánsko, Čierna Hora, Kosovo a Bosna a Hercegovina)¹¹. Tieto aktivity sa týkajú celého rozsahu právomoci úradu EFSA. Úrad EFSA bude aj naďalej podporovať Komisiu pri uskutočňovaní týchto programov s cieľom posilniť vedeckú spoluprácu a vytváranie sietí.

¹⁰ Kódexové výbory pre reziduá pesticidov, potravinové kontaminanty, potravinové prísady, hygienu potravín, metódy analýzy a odoberania vzoriek, nutričné potraviny na osobitné výživové účely.

¹¹ Nástroj predvstupovej pomoci (IPA)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0082:0093:EN:PDF>

Kľúčové iniciatívy

– Na multilaterálnej úrovni

- Spolu s Komisiou definovať a stanoviť priority podpory delegáciám EÚ na medzinárodných medzivládnych stretnutiach, ako sú medzivládne pracovné skupiny Codex, ale aj podľa potreby v rámci organizácií EPPO, IPPC, OIE, Rady Európy a OECD a súvisiacich prípravných aktivít¹².
- Vybudovať pevnejší základ pre spoluprácu s medzinárodnými orgánmi, preskúmať spolu s Komisiou potenciál pre vhodné vymedzenie aktivít úradu EFSA pri kontrole existujúcich dohôd týkajúcich sa nárastu výmeny vedeckých a technických informácií.

– Na bilaterálnej úrovni

- Identifikovať a stanoviť priority podpory úradu EFSA pre aktivity Spoločenstva a najmä tie, ktoré sa týkajú transatlantického dialógu hodnotenia rizík a všeobecného dialógu hodnotenia rizík¹³, prístupových a susedských programov.
- V rámci právnych a inštitucionálnych kompetencií spolupracovať s Komisiou na identifikácii vhodného základu pre spoluprácu s orgánmi, ktoré majú v tretích krajinách podobnú úlohu ako úrad EFSA, aby sa zaisťovalo zlepšenie spolupráce a výmena úloh v rámci právomoci úradu EFSA.¹⁴

II Zabezpečiť prístup k medzinárodným vedeckým údajom na zabezpečenie pevného základu pre hodnotenie rizík a identifikáciu vznikajúcich rizík

18. Úrad EFSA si uvedomuje globálnu povahu mnohých rizík, preto spolupracuje a vytvára siete nielen s členskými štátmi, ale spolupracuje aj s medzinárodnými organizáciami a organizáciami tretích krajín. Cieľom je zdieľanie poznatkov prostredníctvom vytvárania sietí, zlepšenie prístupu k vedeckým znalostiam, údajom, osvedčeným postupom a výskumnému prostrediu mimo Európy, umožnenie úradu EFSA vybudovať vedeckú kvalitu a súdržnosť a súčasná podpora spolupráce na globálnej úrovni.

19. Ako je stanovené v zakladajúcom nariadení (článok 33), úrad EFSA bude budovať spoluprácu v oblasti zhromažďovania údajov a informácií týkajúcich sa napríklad spotreby potravín, výskytu a rozšírenia biologických rizík, kontaminantov v potravinách a krmive a reziduí, ako aj iných údajov, ktoré sú potrebné na vykonávanie mandátu. Po tejto stránke je už úrad EFSA zapojený do štandardných multilaterálnych aktivít. Vďaka medzinárodnej kontaktnej skupine pre chemickú bezpečnosť potravín (IFCSLG) si môže Úrad napríklad vymieňať informácie týkajúce sa bisfenolu A a melamínu v tesnej spolupráci s Európskou komisiou, Potravinovými štandardmi Austrálie a Nového Zélandu, Ministerstvom zdravotníctva Kanady, Komisiou pre bezpečnosť potravín v Japonsku, úradmi US FDA a NZFSA. Takéto platformy sa stanú dôležitými fórami na budovanie budúcej spolupráce a zdieľanie informácií, údajov a skúseností.

20. Úrad EFSA tiež bude podporovať spoluprácu s medzinárodnými organizáciami a agentúrami tretích krajín s cieľom identifikovať vznikajúce riziká a meniace sa rizikové situácie. Táto aktivita pomáha predvídať dosah globálnych rizík na situáciu v Európe, napr. spolupráca s organizáciami WHO, OIE a FAO v prípade vtáčej chrípky. Takáto spolupráca bude v budúcnosti čoraz dôležitejšia pri riešení nových alebo opakovane sa vyskytujúcich rizík spôsobených globálnym obchodovaním, medzinárodným cestovaním a migráciou, klimatickými zmenami a novými technológiami. Úrad EFSA už v minulosti zorganizoval spoločnú konferenciu s organizáciami WHO a FAO na preskúmanie vznikajúcich rizík spôsobených vplyvom klimatických zmien na bezpečnosť potravín a výživu. Úrad EFSA je tiež súčasťou siete Infosan organizácie WHO a je zapojený do postupov v núdzových situáciách. Budovanie takýchto vzťahov a spolupráce s medzinárodnými organizáciami s cieľom získať okamžitý prístup k údajom a iným informáciám výrazne posilní schopnosť úradu EFSA poskytnúť vedeckú podporu v čase núdze alebo krízy.

¹² Napríklad pomáhať Komisii s poskytovaním vedeckej alebo technickej pomoci pred medzinárodnými stretnutiami.

¹³ Zahŕňa transatlantické partnerské krajiny a ďalšie orgány pre hodnotenie rizík tretích krajín

¹⁴ Dohoda medzi Spoločenstvom a krajinami, ako napríklad Nový Zéland, Austrália atď

21. Na bilaterálnej úrovni úrad EFSA doteraz prijal jednu formálnu dohodu na zlepšenie výmeny informácií s úradom US-FDA¹⁵, ktorej hlavným cieľom je zabezpečiť rešpektovanie pravidiel dôvernosti. Tým sa zvýšil tok informácií. Táto dohoda je súčasťou ustanovení týkajúcich sa implementácie Transatlantického ekonomického partnerstva¹⁶. Úrad EFSA predpokladá, že ďalšie dohody môžu byť užitočné, a spolu s Európskou komisiou preskúma realizovateľnosť týchto dohôd v rámci zakladajúceho nariadenia úradu EFSA a dostupné existujúce právne nástroje spolupráce na európskej úrovni pre vedu a technológiu s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

Kľúčové iniciatívy

- V prioritných oblastiach vytvoriť opatrenia využívajúce existujúce právne nástroje na posilnenie a poskytovanie stabilného základu pre výmenu údajov a iných informácií s príslušnými medzinárodnými orgánmi a orgánmi tretích krajín so zameraním na poskytovanie komplexného základu pre aktivity týkajúce sa hodnotenia rizík a vzniku rizík.
- Vybudovať medzinárodnú spoluprácu a preskúmať mechanizmy na podporu rýchlej výmeny informácií a údajov s cieľom zlepšiť možnosti úradu EFSA pri podpore manažérov pre riadenie rizík v prípade núdze.

III Účasť na hodnotení rizík na medzinárodnej úrovni

22. Niekoľko medzinárodných organizácií vykonáva hodnotenie rizík v rovnakých oblastiach ako úrad EFSA. Úrad EFSA sa už podieľa na aktivitách spojených s hodnotením rizík na medzinárodnej úrovni, keďže poprední európski vedci pracujúci v skupinách a výbore úradu EFSA, ako aj ostatní zamestnanci, sa zapájajú do aktivít medzinárodných výborov pre hodnotenie rizík a pracovných skupín organizácií JEMRA, JMPR, JECFA. Rovnakým spôsobom sa odborníci úradu EFSA na základe osobných schopností zúčastňujú na aktivitách spojených s hodnotením rizík pod vedením organizácií OIE, IPPC, WHO, EPPO a OECD. Ak majú tieto výbory brať do úvahy európske metódy, údaje a osvedčené postupy a ak má byť úrad EFSA pri svojej práci plne informovaný o ich aktivitách, takáto účasť bude v budúcnosti čoraz dôležitejšia.

23. Pri poskytovaní vedeckého poradenstva zohľadňuje úrad EFSA názor týchto orgánov a súčasne skúma záležitosti z európskej perspektívy, aby sa zabezpečila jeho celková nezávislosť a relevantnosť v európskom kontexte. Úrad EFSA usporiadal diskusie s týmito orgánmi s cieľom identifikovať spôsob zdieľania a využitia hodnotení rizík, informácií a údajov na dosiahnutie vzájomných výhod (napríklad s organizáciou JECFA vo veci aflatoxínu). Úrad EFSA nadviazal blízke pracovné vzťahy so sekretariátmi týchto orgánov, aby sa mohli byť navzájom informovať o svojich aktivitách. Ďalšia konsolidácia spolupráce bude nevyhnutná na to, aby sa zabránilo zdvojenému úsiliu a aby nedochádzalo k zbytočnej divergencii.

24. Bezprostredne pred publikovaním a s uvalením embarga tiež Úrad EFSA vopred upozornil na svoje hodnotenia rizík s pravdepodobnosťou medzinárodného dopadu na medzinárodné úrady organizácií USFDA, USDA, FSANZ, USEPA, Komisie pre bezpečnosť potravín v Japonsku, Ministerstva zdravotníctva Kanady, WHO, OIE a FAO.

25. S medzinárodnými orgánmi sa tiež rozvinula spolupráca týkajúca sa špecifických záležitostí. Úrad EFSA napríklad intenzívne spolupracoval s organizáciou WHO v prípade výskytu *Enterobacter sakazakii* v dojčenskej strave a spoločne s organizáciami WHO a ECDC v prípade antimikrobiálnej rezistencie. Ak významnú časť práce v oblasti hodnotenia rizík vykonávala niektorá z tretích krajín, úrad EFSA zapojil do úvodných diskusií príslušných odborníkov a súčasne zabezpečil celkovú nezávislosť výsledného vedeckého stanoviska, napr. v prípade práce vedeckého výboru týkajúcej sa klonovania zvierat zapojil úrad EFSA do úvodných diskusií pracovnej skupiny odborníka z úradu FDA.

¹⁵ Posilnenie spolupráce úradov EFSA a FDA v oblasti bezpečnosti potravín, webová stránka úradu EFSA, júl 2007, pozrite si stránku http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1178621165446.htm

¹⁶ Transatlantické ekonomické partnerstvo, pozrite si stránku http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2003/october/tradoc_111712.pdf

26. Prostredníctvom kolokvií a konferencií je úrad EFSA schopný diskutovať a zdieľať kľúčové hodnotenie rizík a vedecké záležitosti s medzinárodnými odborníkmi a vďaka tomuto dialógu vytvoriť základ pre dosiahnutie konsenzu v oblasti prístupov a metód, napr. vo vzťahu k hodnoteniu environmentálnych rizík, prínosom rizík a zaobchádzaniu s karcinogénymi a genotoxickými látkami.

27. Úrad EFSA bude pokračovať v týchto aktivitách s cieľom ovplyvňovať ich, prispievať k nim a poučiť sa z nich, stavať na diskusiách na medzinárodných fórach zameraných na hodnotenie rizík, podporovať harmonizáciu metód a usmernení a zotrvať vo vedúcej pozícii na medzinárodnej scéne hodnotenia rizík.

28. Úrad EFSA bude môcť vďaka medzinárodnej spolupráci predpokladať nové metódy hodnotenia rizík a identifikovať relevantnosť nových vedeckých poznatkov a technológií pre aktuálne postupy hodnotenia rizík.

Kľúčové iniciatívy

- Stavať podľa potreby na existujúcej spolupráci s organizáciami JECFA, JMPR, JEMRA OIE, IPPC, EPPO a agentúrami tretích krajín v oblasti aktivít, ako je vytváranie programov hodnotenia rizík, zdôrazňovanie potreby údajov a zdieľanie informácií používaných na hodnotenie rizík.
- Identifikovať aktuálne priority hodnotenia rizík na medzinárodnej úrovni a naplno využívať hodnotenia rizík vykonávané medzinárodnými orgánmi, orgánmi tretích krajín a regionálnymi orgánmi a súčasne zachovávať nezávislosť európskeho vedeckého poradenstva.
- V spolupráci s Komisiou definovať a stanoviť priority účasti úradu EFSA na iniciatívach, ako je príprava usmernení pre hodnotenie rizík a harmonizácia metód hodnotenia rizík na medzinárodnej úrovni.

IV Podporovať koherenciu oznamovania rizík a budovať povedomie o aktivitách úradu EFSA na medzinárodnej úrovni

29. Medzinárodné aktivity úradu EFSA vo vzťahu k oznamovaniu a podpore sa sústreďujú na dva hlavné ciele: vybudovať rozsiahlejšiu spoluprácu s cieľom zvýšiť povedomie a vysvetliť funkciu úradu EFSA pri poskytovaní vedeckého základu pre vytváranie opatrení v rámci Európskeho spoločenstva v oblasti bezpečnosti potravín a krmív, výživy, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, zdravia rastlín a ochrany rastlín.

30. S cieľom zlepšiť koherenciu buduje úrad EFSA od roku 2003 spoluprácu v oblasti oznamovania rizík s národnými úradmi pre bezpečnosť potravín.

31. Podobným spôsobom začal úrad EFSA nadväzovať kontakty s oddeleniami pre komunikáciu orgánov tretích krajín a medzinárodných orgánov, vymieňať informácie a zdieľať skúsenosti v otázkach medzinárodného rozmeru.

32. Podporu tejto práce zabezpečuje systém úradu EFSA na predbežné oboznamovanie dôveryhodných partnerov o vybraných hodnoteniach rizík a tlačových materiáloch bezprostredne pred publikovaním. Cieľom je informovať medzinárodných partnerov o nadchádzajúcich verejných vyhláseniach a podporiť koherenciu v prístupe k oznamovaniu rizík, napríklad pri riešení problémov s výrazným medzinárodným záujmom médií, ako napríklad v prípade aspartámu.

33. Cieľom účasti úradu EFSA na medzinárodných konferenciách týkajúcich sa oznamovania rizík je zdieľanie skúseností, identifikovanie vhodných postupov a rozvíjanie vzájomného porozumenia. Úrad EFSA bude stavať na tejto medzinárodnej spolupráci ďalším vytváraním sietí s oddeleniami pre komunikáciu a podporu medzinárodných organizácií a organizácií tretích krajín, ktoré majú podobné právomoci ako úrad EFSA.

34. Vďaka týmto komunikačným aktivitám bude úrad EFSA ďalej rozvíjať povedomie a pochopenie funkcie a prínosu úradu EFSA na medzinárodnej úrovni, ako aj zvyšovanie dôveryhodnosti vedeckého základu pre európske opatrenia v oblastiach právomoci úradu EFSA.

Kľúčové iniciatívy

- Úrad EFSA bude stavať na svojich existujúcich komunikačných aktivitách týkajúcich sa hodnotenia rizík s medzinárodnými partnermi v oblastiach vzájomných a medzinárodných záujmov, zdieľania informácií a získavania poznatkov z komunikačných aktivít, ako aj rozvíjania čo najlepších postupov.
- Úrad EFSA bude stavať na existujúcich postupoch výmeny informácií vrátane predbežného oboznamovania so špecifickými problémami a včasného varovania na kľúčových verejných oznámeniach pred ich publikovaním, ako aj zdieľania informácií a udržiavania kontaktov s partnermi v súvislosti so vznikajúcimi a aktuálnymi problémami relevantnými pre prácu úradu EFSA pri ich uverejnení v médiách alebo na internete.
- Úrad EFSA bude podporovať zriadenie medzinárodnej platformy pre výmenu informácií a skúseností a rozvíjanie bežných postupov a usmernení pri zabezpečovaní koherencie oznamovania rizík

Časový rámec a priebeh revízie

35. Tento dokument bude slúžiť ako základ pre podrobnejšie plánovanie medzinárodných aktivít, ktoré budú zahrnuté do ročných plánov riadenia úradu EFSA a do diskusií s Komisiou pri rozvíjaní medzinárodných aktivít v rámci právnych a inštitucionálnych kompetencií. Dokument bude prehodený po 2,5 roku alebo podľa potreby s ohľadom na akékoľvek zmeny v Strategickom pláne úradu EFSA na roky 2009 – 2013.

Príloha I

Glosár termínov

ECDC	Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb
EPPO	Európska a stredomorská organizácia na ochranu rastlín
FAO	Organizácia pre výživu a poľnohospodárstvo
FSANZ	Potravinové štandardy Austrálie a Nového Zélandu
IPCC	Medzivládny panel pre zmenu klímy
IPPC	Medzinárodný dohovor o ochrane rastlín
JECFA	Spoločné zasadnutia odborníkov organizácií FAO/WHO pre potravinárske prídavné látky
JEMRA	Spoločné zasadnutia odborníkov organizácií FAO/WHO pre hodnotenie mikrobiologických rizík
JMPR	Spoločné zasadnutia odborníkov organizácií FAO/WHO pre rezíduá pesticídov
JRC	Spoločné výskumné centrum
NZFSA	Úrad pre bezpečnosť potravín Nového Zélandu
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OIE	Svetová organizácia pre zdravie zvierat
USDA	Ministerstvo poľnohospodárstva Spojených štátov amerických
USEPA	Agentúra pre ochranu životného prostredia Spojených štátov amerických
USFDA	Úrad pre kontrolu potravín a liečiv Spojených štátov amerických
WHO	Svetová zdravotnícka organizácia
WTO	Svetová obchodná organizácia

Kľúčové iniciatívy, opatrenia a ukazovatele úspešnosti týkajúce sa dokumentu Medzinárodné aktivity – strategický prístup úradu EFSA

Táto príloha poskytuje informácie týkajúce sa strednodobých aktivít na splnenie kľúčových iniciatív v rámci každého cieľa dokumentu Medzinárodné aktivity – strategický prístup úradu EFSA. Aktivity sa budú každoročne revidovať a začleňovať do ročných plánov riadenia.

Cieľ I – Podporovať medzinárodné záväzky EÚ – multilaterálna úroveň		
Kľúčové iniciatívy	Opatrenia	Ukazovatele úspešnosti
<p>Na multilaterálnej úrovni</p> <p>Spolu s Komisiou definovať a stanoviť priority podpory delegáciám EÚ na medzinárodných medzivládnych stretnutiach, ako sú medzivládne pracovné skupiny Codex, ale aj podľa potreby v rámci organizácií EPPO, IPPC, OIE, Rady Európy a OECD a súvisiacich prípravných aktivít¹⁷.</p> <p>Vybudovať pevnejší základ pre spoluprácu s medzinárodnými orgánmi, preskúmať spolu s Komisiou potenciál pre vhodné vymedzenie aktivít úradu EFSA pri kontrole existujúcich dohôd týkajúcich sa nárastu výmeny vedeckých a technických informácií.</p>	<p>Multilaterálna úroveň</p> <p>Prediskutovať s Európskou komisiou priority a rozvinúť dohodnutý rámec vrátane zaznamenania účasti a pomoci úradu EFSA a stanovenia aktivít na vybudovanie základu pre výmenu vedeckých a technických informácií spolu s Komisiou v medzinárodnom kontexte – koniec roka 2009</p>	<p>Multilaterálne</p> <p>Schválený a zavedený rámec</p>

¹⁷ Napríklad pomáhať Komisii s poskytovaním vedeckej alebo technickej pomoci pred medzinárodnými stretnutiami.

Cieľ I – Podporovať medzinárodné záväzky EÚ – bilaterálna úroveň		
Kľúčové iniciatívy	Opatrenia	Ukazovatele úspešnosti
<p>Na bilaterálnej úrovni Identifikovať a stanoviť priority podpory úradu EFSA pre aktivity Spoločenstva a najmä tie, ktoré sa týkajú transatlantického dialógu hodnotenia rizík a všeobecného dialógu hodnotenia rizík¹⁸, prístupových a susedských programov.</p> <p>V rámci právnych a inštitucionálnych kompetencií spolupracovať s Komisiou na identifikácii vhodného základu pre spoluprácu s orgánmi, ktoré majú v tretích krajinách podobnú úlohu ako úrad EFSA, aby sa zaistilo zlepšenie spolupráce a výmena úloh v rámci právomoci úradu EFSA.¹⁹</p>	<p>Bilaterálna úroveň Prediskutovať s Európskou komisiou priority a rozvinúť dohodnutý rámec na vybudovanie základu pre výmenu vedeckých a technických informácií úradu EFSA v bilaterálnom kontexte – koniec roka 2009</p>	<p>Bilaterálne Schválený a zavedený rámec</p>

¹⁸ Zahŕňa transatlantické partnerské krajiny a ďalšie orgány pre hodnotenie rizík tretích krajín

¹⁹ napr. také dohody, aké sú medzi Spoločenstvom a Novým Zélandom, Austráliou atď

Cieľ II – Zabezpečiť prístup k medzinárodným vedeckým údajom na zabezpečenie pevného základu pre hodnotenie rizík a identifikáciu vznikajúcich rizík		
Kľúčové iniciatívy	Opatrenia	Ukazovatele úspešnosti
<p>V prioritných oblastiach vytvoriť opatrenia využívajúce existujúce právne nástroje na posilnenie a poskytovanie stabilného základu pre výmenu údajov a iných informácií s príslušnými medzinárodnými orgánmi a orgánmi tretích krajín so zameraním na poskytovanie komplexného základu pre aktivity týkajúce sa hodnotenia rizík a vzniku rizík.</p>	<p>Vypracovať návrh a prehľad užitočných zdrojov pre výmenu údajov súvisiacich s hodnotením rizík a aktivít týkajúcich sa hodnotenia rizík s príslušnými organizáciami tretích krajín a medzinárodnými organizáciami – do konca roka 2010</p>	<p>Vypracovaný komplexný prehľad užitočných zdrojov údajov</p>
<p>Vybudovať medzinárodnú spoluprácu a preskúmať mechanizmy na podporu rýchlej výmeny informácií a údajov s cieľom zlepšiť schopnosť úradu EFSA pri podpore manažérov pre riadenie rizík v prípade núdze.</p>	<p>Aktívne nadväzovať kontakty s medzinárodnými organizáciami a organizáciami tretích krajín, ktoré zodpovedajú za zhromažďovanie a vyhodnocovanie údajov týkajúcich sa zvládania núdzových situácií – do začiatku roka 2010</p>	<p>Vypracované kontakty a prebiehajúca výmena</p>

Cieľ III – Účasť na hodnotení rizík na medzinárodnej úrovni		
Kľúčové iniciatívy	Opatrenia na splnenie cieľa	Ukazovatele úspešnosti
<p>Stavať podľa potreby na existujúcej spolupráci s organizáciami JECFA, JMPR, JEMRA OIE, IPPC, EPPO a agentúrami tretích krajín v oblasti aktivít, ako je vytváranie programov hodnotenia rizík, zdôrazňovanie potreby údajov a zdieľanie informácií používaných na hodnotenie rizík.</p> <p>Identifikovať aktuálne priority hodnotenia rizík na medzinárodnej úrovni a naplno využívať hodnotenia rizík vykonávané medzinárodnými orgánmi, orgánmi tretích krajín a regionálnymi orgánmi a súčasne zachovávať nezávislosť európskeho vedeckého poradenstva.</p> <p>V spolupráci s Komisiou definovať a stanoviť priority účasti úradu EFSA na iniciatívach, ako je príprava usmernení pre hodnotenie rizík a harmonizácia metód hodnotenia rizík na medzinárodnej úrovni.</p>	<p>Každoročne so sekretariátmi organizácií JEMRA, JECFA, JMPR (OIE, IPPC, EPPO) zdieľať informácie týkajúce sa plánovania rizík, identifikovať priority a zhodnotiť vplyv práce úradu EFSA – začiatok septembra 09</p> <p>Trikrát mesačne si vymieňať informácie súvisiace s aktivitami spojenými s hodnotením rizík so sekretariátmi medzinárodných výborov s cieľom identifikovať možnosti výmeny údajov a spolupráce – koniec roka 2009</p> <p>Zúčastňovať sa iniciatív Komisie a iných orgánov s cieľom podporiť harmonizáciu metód hodnotenia rizík a na tento účel aktívne vyhľadávať spoluprácu s medzinárodnými partnermi a orgánmi – priebežne</p>	<p>Vytváranie programov a stanovovanie priorít s ohľadom na aktivity medzinárodných orgánov na hodnotenie rizík – koniec roka 2009</p> <p>Prebiehajúce výmeny a úspešná spolupráca s medzinárodnými orgánmi na hodnotenie rizika – koniec roka 2009</p> <p>Zapojenie do medzinárodných aktivít harmonizácie a spolupráca na špecifických harmonizačných projektoch</p>

Cieľ IV – Podporovať koherenciu oznamovania rizík a budovať povedomie o aktivitách úradu EFSA na medzinárodnej úrovni		
Kľúčové iniciatívy	Opatrenia	Ukazovatele úspešnosti
<p>Úrad EFSA bude stavať na svojich existujúcich komunikačných aktivitách týkajúcich sa hodnotenia rizík s medzinárodnými partnermi v oblastiach vzájomných a medzinárodných záujmov, zdieľania informácií a získavania poznatkov z komunikačných aktivít, ako aj rozvíjania čo najlepších postupov.</p> <p>Úrad EFSA bude stavať na existujúcich postupoch výmeny informácií vrátane predbežného oboznamovania so špecifickými problémami a včasného varovania na kľúčových verejných oznámeniach pred ich publikovaním, ako aj zdieľania informácií a udržiavania kontaktov s partnermi v súvislosti so vznikajúcimi a aktuálnymi problémami relevantnými pre prácu úradu EFSA pri ich uverejnení v médiách alebo na internete.</p> <p>Úrad EFSA bude podporovať zriadenie medzinárodnej platformy pre výmenu informácií a skúseností a rozvíjanie bežných postupov a usmernení pri zabezpečovaní koherencie oznamovania rizík</p>	<p>Nadviazať ďalšie pravidelné dialógy s oddeleniami pre komunikáciu a podporu medzinárodných agentúr a agentúr tretích krajín pre kontrolu potravín a zaviesť virtuálnu výmenu informácií pre zdieľanie osvedčených postupov a komunikačných sklonov – koniec roka 2009</p> <p>Konsolidovať postup predbežného oboznamovania a výmeny informácií v súvislosti s oznamovaním rizík – jún 2009</p> <p>Každoročné školenia s kľúčovými organizáciami, ktoré sú zamerané na nástroje a metódy postupov oznamovania rizík a budovanie sietí a spolupráce – do polovice roka 2011</p>	<p>Zavedenie virtuálnej siete extranet s oddeleniami pre komunikáciu a podporu medzinárodných orgánov a orgánov tretích krajín dostupnej pre úrad EFSA a členské štáty</p> <p>Dodržiavanie postupu podľa dohodnutých kritérií s partnermi rešpektujúcimi ustanovenia</p> <p>Úspešné školenie identifikujúce kľúčové aktivity pre ďalšie zdieľanie</p>